

Kommunene i og rundt Nordfjella villreinområde
Kommunen Selbu og omkringliggende kommuner

Deres ref:
Vår ref: 2016/73581
Dato: 2.6.2017
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Skrantesjuka og reduksjon av hjorteviltbestandene rundt Nordfjella og i Selbu-området

Vi viser til anbefaling om bestandsreduksjon fra Miljødirektoratet i brev av 6.4.2017 til kommuner i og rundt Nordfjella villreinområde og Selbu og omkringliggende kommuner. Som det går frem av brevet kommer anmodningen som en følge av risikorapporten fra vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM).

For disse områdene blir det straks fastsatt en soneforskrift som vil gi ekstra påbud og forbud i sonene. Landbruks- og matdepartementet har, i brev av 8. mai 2017, gitt tilslutning til å ta ut villreinstammen i Nordfjella sone 1, og det jobbes nå med en plan for å få dette gjennomført. I år skal det også være en betydelig kartlegging og prøvetaking i Nordfjella, Selbu og Norge ellers.

I dette bildet vurderer Mattilsynet, i tråd med VKM-rapporten, at en reduksjon av hjorteviltbestandene i randsonen rundt Nordfjella sone 1 og i Selbuområdet er viktige tiltak. Vi vil unngå at CWD spres fra villreinbestanden til den kontinuerlige og mye mer u håndterlige hjorteviltbestandene øst og vest for Nordfjella. I Selbu er det funnet to elger med sykdommen, og selv om denne varianten av skrantesjuka ikke er den samme som den varianten som er funnet i Nordfjella, vurderer vi at det er fornuftig å redusere hjorteviltbestandene også i Selbuområdet. Per i dag er det ingen funn som tyder på at spredning allerede har skjedd, for eksempel fra villrein i Nordfjella til annet hjortevilt, men villreinens områdebruk overlapper i deler av året med hjort, og også elg og rådyr forekommer i villreinområdet. En reduksjon av hjorteviltbestandene vil med stor sannsynlighet minske frekvensen av kontakt mellom bestander der sykdommen er funnet og andre hjorteviltbestander (både direkte og indirekte). Dette vil minske risikoen for spredning av sykdommen.

Kommunene har hovedansvaret for den offentlige bestandsforvaltningen av elg, hjort og rådyr. I tillegg til å bidra til ivaretagelse av bestandene og deres leveområder, har kommunene et stort «ansvar for offentlige interesser knyttet til hjortevilt», jf. [hjorteviltforskriften med veileder](#). Når det gjelder bestandsreduksjon, så er det kommunen som vedtar mål for utvikling av bestandene av elg, hjort og rådyr, jf. forskrift 8. januar 2016 om forvaltning av hjortevilt § 3. Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane. Oppstillingen er derfor ikke uttømmende. Det står i formålsbestemmelsen at «forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser».

Mattilsynet
Hovedkontoret

Saksbehandler: Julie E. Grimstad
Tlf: 22 40 00 00
Besøksadresse:
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

www.mattilsynet.no

Mattilsynet, i samråd med Miljødirektoratet som forvalter viltregelverket i Norge, understreker at det er viktig at kommunene tar hensyn til CWD-situasjonen når de vedtar mål for utvikling av bestandene i sine områder. Kommunene bør tilrettelegge for en generelt lav bestandstetthet. En bestandsreduksjon kan gjennomføres på ulike måter, både gjennom et generelt økt uttak og gjennom en økning i uttak av eldre hunndyr. Det er ikke fastsatt hvor lav tettheten bør være, men målet bør vurderes av kommunen, gjerne i dialog med lokale jaktrettshavere og Mattilsynet lokalt. For Nordfjella-området vil det bli en brakkleggingsperiode på minst 5 år etter uttaket av villrein, og bestandstettheten må derfor holdes lav i hele denne perioden.

Dersom kommunene selv ikke klarer å legge til rette for eller oppnå en lav tetthet, har Mattilsynet hjemmel for å gå inn og gjøre noe senere. Etter kommende jakt sesong vil kommunene bli bedt om å sende sin vurdering til Mattilsynet basert på fellingsdataene, sammen med en beskrivelse av de tiltakene de har igangsatt, både i år og på lengre sikt.

Om en vesentlig bestandsreduksjon ikke er blitt oppnådd gjennom den kommunale tilretteleggingen og ordinær jakt, har Mattilsynet mulighet til å fatte en beslutning om bestandsreduksjon. Dersom Mattilsynet finner at hjortevilt i randsonene må avlives for å hindre spredning av CWD, kan vi beslutte avlivning av elg, hjort og rådyr på samme måte som med villreinen i Nordfjella. Mattilsynet kan treffe de tiltak og gi de påbud som er nødvendig for å forebygge, begrense eller utrydde CWD, jf. forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer § 18 tredje ledd. Mattilsynet har hjemmel til selv å gjennomføre tiltaket, jf. matloven § 23 annet ledd.

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.

Med hilsen

Anne Marie Jahr
Seksjonssjef, seksjon dyrehelse

Kopi til:
Mattilsynet, region Øst
Mattilsynet, region Sør og Vest
Miljødirektoratet
NINA
Veterinærinstituttet
SNO